

MEGYÉNK KINCSEI FELADATLAP

Döntő (középiskola)

Csapatnév:	
------------	--

13 + 1 Totó

1. A Béres Csepp, illetve továbbfejlesztett összetételű változata, a Béres Csepp Extra a magyar gyógyítás része, amelyet magyar feltaláló, idősebb dr. Béres József fejlesztett ki. Vitathatatlanul a magyar alkotótevékenységhez, tudáshoz kapcsolódik ez az egyedi, különleges és kimagasló minőségű készítmény. Minőségét a találmányra megadott szabadalmi oltalmak, illetve a gyógyászati célra történő alkalmazást engedélyező forgalomba hozatali engedélyek igazolják. A Béres Cseppek az igaz magyar ember segítőkész, érzékeny és tiszta értékrendjét közvetítik, ami által belföldön és külföldön is a magyarság kiválóságát hirdetik. A Béres Cseppek története példát mutat szorgalomból, kitartásból, emberségből, igaz értékekből.

A készítmény Magyarországon jelenleg

1. vényköteles antibiotikum
- 2. vény nélkül kapható roboráló gyógyszer**
- X. gyógyhatású készítmény

2. A Fertő-tó környéke 8000 év óta a különböző kultúrák találkozó pontja. A vidéknek a természeti értékek mellett figyelemre méltó a népi építészet is, több 18-19. századi kastélya pedig jelentős kulturális látnivalót jelent – többek között a fertői Esterházy és a nagycenki Széchenyi Kastély, amelyek különleges értéket képviselnek e tájegységben.

Melyik szomszédos országba lehet áthajózni a tavon?

1. Szlovákia
2. Szlovénia
- X. **Ausztria**

3. Kabay János (1896-1936) magyar feltaláló, kutató vegyész életművének központi eleme a világ gyógyszergyártásának egy döntő szegmensét, a morfingyártást megreformáló és azóta is meghatározó két speciális találmányára építve, Kabay-módszer néven vonult be a tudományos köztudatba. E két, egymással összefüggő gyógyszerészeti felfedezés megmutatta az utat az ellenőrzött morfingyártáshoz az ópium-fázis elkerülésével, előbb zöld máknövényből

(„zöld-eljárás”) 1925-ben, majd tovább fejlesztve a technikát 1931-ben száraz mákszalmából („száraz eljárás”), melyet addig csak mezőgazdasági hulladékként használtak. A világ összes gyógyszergyárában a mai napig az ipari „morfingyártás magyar atyjának” módszerével állítják elő száraz mákszalmából az orvoslásban elengedhetetlen alapanyagot képező morfint.

Hol alapította meg az Alkaloida Vegyészeti Gyárat Kabay János?

1. Tiszaújváros
- 2. Tiszavasvári**
- X. Tiszacsege

4. A bólyi Emmausz-járás több mint 100 évre visszanyúló, bibliai gyökerű, német nemzetiséghez kapcsolódó szokás, amely a mai napig aktívan él a városkában. A kálváriadombi szentmise után megtelnek a bólyi pincefalu présházai. A családok, baráti társaságok meghívásra érkeznek, de sokan több helyre is betérnek, látogatják egymást. A pincegazdák az úton arra járó ismerősöket is behívják asztalukhoz. Az együttlét lényege a társas étkezés (az ételek és a pincegazda kínálta borok ünnepi hangulatban, de kötetlen formában való közös elfogyasztása), a gyerekeket és felnőtteket egyaránt megmozgató szabadtéri játékok.

Melyik vallási ünnephez kapcsolódik a népszokás?

1. Karácsony
2. Pünkösöd
- X. Húsvét**

5. A „Magyarok bejövetele” című Feszty-körkép kétségkívül - már témáját tekintve is - nemzeti szempontból meghatározó jelentőségű, a magyarságra jellemző alkotás, amely nemzettudatunkat erősíti, bárhol is éljünk a világon. Kiemeli a különlegességét a kulturális örökség védelméről szóló törvény 2013. évi módosítása is, amely a körképnek otthont adó Nemzeti Történelmi Emlékparkot nemzeti emlékhellyé nyilvánította. A maga nemében egyedülálló, monumentális alkotás a romantika szemüvegén keresztül mutatja be hat egymáshoz kapcsolt jelenetben a magyarok bejövetelét a Kárpát-medencébe. Országos kuriózum: ez az egyetlen körkép van hazánkban.

Hol található Feszty Árpád panorámaképe?

- 1. Ópusztaszer**
2. Kecskemét
- X. Szeged

6. A halasi csipke elkészítése roppant aprólékos, időigényes. Százszázalékos kézi munkát igényel, amelyet hófehér, lehetőleg finom anyaggal és a szinte láthatatlan tűvel végeznek. Készítésének titkát csak a beavatottak, a halasi csipkevarrók ismerik. A csipkevarrás egyedülálló technikája nemzedékről-nemzedékre száll, s e tudással a Csipkeház kiváló népi iparművészei alkotják meg a csodát Kiskunhalason. A technika, bár több mint 110 éves, a

csipkék mégis minden évben új motívumokkal bővülnek, melyekben a hagyomány a jelenkor értékeivel társul. A magyar állam ajándékként számos nemzetközi kiválóság és előkelőség kapott halasi csipkét. Többek között magáénak tudhat ezekből az egyedülálló művészi darabokból néhányat a japán császárné, II. Erzsébet brit királynő, Bush volt amerikai elnök felesége. Halasi csipkét kapott ajándékba az 1996-ban Magyarországra látogató II. János Pál pápa is.

Miből készül a halasi csipke?

1. Len cérnából

- 2. Gyapjúból
- X. Lycra szálból

7. A törkölypálinka kizárólag Magyarországon termelt növényből készíthető, amelynek erjesztését, lepárlását, érlelését, pihentetését és palackozását is Magyarországon végezték. A törkölypálinka nemzeti kincs, nemzeti italunknak számít, melyről törvény is rendelkezik. A törkölypálinkák gazdag ízviláguknak és magas élvezeti értéküknek köszönhetően igazi kuriózumnak számítanak. Ezért a törkölypálinka szó névhasználata az EU-ban eredetvédelmet élvez, hazánk számára van fenntartva.

Miből készül a hungarikumnak számító törkölypálinka?

- 1. Magozott cigánymeggyből
- 2. Magozott szilvából
- X. Szőlő kisajtolt héjából**

8. Mára az egész város magáénak érzi a busójárás hagyományát, amely a téltemető, tavaszváró és termékenység-varázsló ünnepek családjába tartozik. A Mohácson és környékén élő, többségükben római katolikus délszlávok, a sokárok farsangi maszkos alakoskodásából és dramatikus néphagyományából ered. A birkabőr-ruhába öltözött, bőrbocskort és bütykös harisnyát viselő busók fából készült busomaszkkal rejtik el kilétüket, hogy játékos, vidám csínytevéseiket zavartalanul végezhesék – miközben hangkeltő eszközeikkel igyekeznek elűzni a telet. A „műsor” fő elemei: a partraszállás, a jelmezes felvonulás és a koporsó vízre bocsátása. A partraszállás során a túlparti – ahogyan a helybéliek mondják – „Szigetből” (s Kismohácsról, amely Mohács város déli, belterületi része) eveznek át ladikokon a busók. Ezután a jelmezesek a Kóló térről a főtérrre vonulnak. Sötétedéskor, a farsangi (télbúcsúztató) koporsó vízre bocsátása után az egybegyűltek máglyagyújtással égetik el a telet jelképező koporsót és a főtéren körtáncokat járnak.

Melyik vármegyében található Mohács?

1. Baranya

- 2. Tolna
- X. Bács-Kiskun

9. Theodora Kékkúti és Kereki Ásványvizek - Magyarország legrégebbi, jelenleg is működő országos ismertséggel rendelkező természetes ásványvizek, melyeket 1907 óta palackoznak és forgalmazznak. A kékkúti források története a római korig nyúlik vissza. 2011-ben a Theodora volt a Magyar Európai Unió elnökség hivatalos ásványvize. A Theodora ásványvizek egyedi összetételű, magas ásványi anyag tartalommal rendelkeznek.

Honnan származik az ásványvíz?

1. Bükki Nemzeti Park
2. Hortobágyi Nemzeti Park
- X. Balaton-felvidéki Nemzeti Park**

10. Az 1848-as forradalom után, mint a gyász jele, a fekete volt a meghatározó színe az öltözetnek, és a nemzeti ellenállás jelképe lett. Alapvetően hétköznapi viseletnek szánták, csak később lett társasági öltözet, ami kiváltotta a frakkot és a díszmagyart. A ruha minden darabját fekete posztóból varrták, a díszes gombok, ékszerek helyett, fekete gyapjúfonalból készült zsinórzattal díszítették. Demonstratív volt az ország viselete, a temetések tömeggyűlésekké alakultak az udvar és Haynau rémuralmának tettei ellen. 1848 után a magyarság egyik jelképévé vált, ehhez hasonló ruhadarabot máshol nem hordtak. Az 1920-as évektől néhány helyen kötelezővé tették a viselését, ezzel is demonstrálva magyarságunkat. A két világháború között viselői túlnyomórészt a középosztály tagjai voltak, s a diákok, akik egyenruhaként hordták.

Melyik fejedelemtől nevezték el a fent említett viseletet?

1. Árpád
- 2. Bocskai István**
- X. Bethlen Gábor

11. Hogy mi is az operett, s ezen belül a magyar operett? Könnyed, fülbemászó, de operai igénnyel megírt dallamokkal átszőtt történet, sok humorral – amelynek központi témája a szerelem, mégpedig az örült szerelem. Párizs, Bécs és London színházai is játszottak operettet, de ma ismert, ma játszott formáját, megerősítve a legnagyobb sikereket kiváltó táncos-komikus – szubrett-vonallal, a magyaroknak köszönhetően nyerte el. A kutatók szerint nincs olyan perc, amikor valahol a világon, filmen, színpadon, rádióban vagy televízióban fel ne csendülne magyar szerzők operett-melódiai köszönhetően Kálmán Imrének, Lehár Ferencnek, Ábrahám Pálnak és Huszka Jenőnek, és természetesen a mai magyar operett-játszásnak, hiszen mindez hozzájárult ahhoz, hogy az opera mellett az operett is nemzetközileg ismert és elismert műfajjá vált.

Az alábbiak közül melyik mű tartozik a magyar operett műfajába?

1. Bánk Bán
2. A padlás
- X. Csárdáskirálynő**

12. Puskás Ferenc életművét messze földön ismerik, maradandót alkotott nemcsak a magyar válogatott, a legendás, olimpiai bajnok Aranycsapat kapitányaként, hanem a Real Madrid korszakos csillagaként is. Szinte minden kontinensen dolgozott, de mindig a hazáját képviselve. A zseniális játékosal több helyen egyenesen Magyarországot azonosítják, olyan fogalmakkal párosítva, mint a virtuozitás, a nagyvonalúság, a világsikerek, a jó kedv, a népszerűség, a tehetség, a tökéletes szakmai tudás. Puskás Ferenc életműve egyedülálló és világhírű, ezért méltán szerepel a Hungarikumok Gyűjteményében.

Melyik poszton futballozott Puskás Ferenc?

- 1. Kapus
- 2. Csatár**
- X. Hátvéd

13. A Hungarikum Bizottság 2012. október 18-án alakult és megkezdte a törvényben foglalt működését. Elsődleges szerepe, hogy a nemzeti értékek, kiemelkedő nemzeti értékek és hungarikumok megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében lássa el feladatát. A tagok delegálás útján kerülnek a testületbe, így ott vannak a Magyar Országgyűlés, a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT), a különböző minisztériumok, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA), a Magyar Művészeti Akadémia (MMA), a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának (SztNH) elnöke által delegált tagok.

Melyik Minisztérium vezetője jelenleg a Hungarikum Bizottság elnöke?

- 1. Agrárminisztérium**
- 2. Emberi Erőforrások Minisztériuma
- X. Földművelésügyi Minisztérium

13. + 1. A mai napon hány darab Hungarikummal büszkélkedhet hazánk?

- 1. 85
- 2. 87**
- X. 83

Keresztrejtvény

1.	S	Z	A	L	M	A	F	O	N	Á	S			
2.	K	A	L	O	C	S	A	I						
3.	H	A	J	D	Ú	N	Á	N	Á	S				
				4.	H	U	S	Z	Á	R				
			5.	M	O	R	F	O	L	Ó	G	I	A	I
			6.	T	A	N	Y	A						
7.	H	U	N	G	A	R	I	K	U	M				
8.	T	Á	R	O	G	A	T	Ó						
			9.	B	Ú	C	S	Ú						
				10.	T	O	R	O	C	K	Ó			
11.	Z	S	O	L	N	A	Y							

1. Hajdúnánás ipari tevékenységére is jellemző tevékenység, mellyel leginkább kalapok, de papucsok, szatyrok, szőnyegek is készülnek.
2. 1861-ben itt épült az első paprikamalom.
3. Hajdú-Bihar vármegye harmadik legnagyobb fürdővárosa Debrecen és Hajdúszoboszló után.
4. Magyar könnyűlovas.
5. ...., geológiai képződmények is alkotják a 2016-ban Hungarikummá vált Kaptárkövet és bükkaljai kőkultúrát.
6. A ..... régebbi neve a szállás, amely az Alföld szétszórt magányos telepeit jelentette.
7. A magyarság csúcsteljesítményét jelölő gyűjtőfogalom.
8. Megbecsült hangszer volt a Rákóczi szabadságharc idején, éles hangja parancsokat közvetített a katonák számára. 2014 óta Hungarikum.
9. Csíksomlyón több százezer magyar katolikus, keresztény hívő részvételével, minden év pünkösdjén megtartott szabadtéri szentmise.
10. Itt található a Kárpát-medence legrégebbi, 1665-ben épült eredeti állapotában megmaradt parasztháza. 2017 óta Hungarikum.
11. Ez a márkanév már 170 éve az egyediség, a művészi érték, valamint az innováció jelképe. Kézzel festett porcelánjai Pécsen készülnek.

Megfejtés:.....

Olyan művészi tárgyak elkészítése, ahol jelentős kézi munka, némi kézműves jelleg testesül meg bennük. Több ilyen jellegű kézművesség is Hungarikummá vált az elmúlt években.